

Andrzej Urbański

Wieprzec, gm. Zamość, woj. zamojskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 18, 61

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIEPRZEC gm. Zamość
woj. zamojskie
Stanowisko 1

Muzeum Okręgowe
w Zamościu

Badania prowadził mgr Andrzej Urbański. Finansował WKZ w Zamościu. Czwarty /ostatni/ sezon badań. Cmentarzisko ciałopalne kultury łużyckiej /IV - V okres epoki brązu/.

Kontynuowano prace wykopaliskowe na nienaruszonej części płaskowini położonej w szerokiej dolinie rzeki Topornicy. Wykopy zlokalizowano w kierunku wschodnim i północnym od miejsca, gdzie odkryto pochówki w latach poprzednich /przebadano obszar 125 m², odkryto pochówki nr 1 - 101/. Badania miały na celu ustalenie granicy cmentarzyska w kierunku wschodnim i północnym. W innych kierunkach zostały one ustalone w latach poprzednich, bądź są niemożliwe do uchwycenia ze względu na zniszczenie terenu płaskowini przez eksploatację piasku.

Założono szereg wykopów sondażowych na polu rolnika Jana Pasiecznego. Łącznie badaniami objęto obszar o powierzchni 44,5 m². W wykopach nie natrafiono na groby. W wykopie sondażowym nr 5 zlokalizowanym na stoku wzniesienia odkryto fragmenty 2 naczyń glinianych - pucharu i pucharu na wysokich nóżkach charakterystycznych dla grupy ulwóweckiej kultury łużyckiej. W trakcie eksploracji zebrano również odłupki krzemienne i fragmenty ceramiki - obok fragmentów kultury łużyckiej również niewielką ilość ceramiki kultury trzcinieckiej i z okresu wczesnego średniowiecza. Podczas penetracji terenu płaskowini przed rozpoczęciem badań znaleziono bransoletę brązową.

Na podstawie dotychczasowych badań można stwierdzić, że ustalone zostały granice cmentarzyska od strony południowej i wschodniej. Dla badań dostępna była jedynie niewielka zachowana w stanie nienaruszonym południowo-wschodnia partia cmentarzyska. Pozostała część uległa całkowitemu zniszczeniu. Zabytki i dokumentacja z badań złożone zostały w Muzeum Okręgowym w Zamościu.

Badania zakończono.

ZEROJEWSKO, gm. Lipie
woj. częstochowskie
Stanowisko 3

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii

Badania prowadzili: prof. dr Marek Gedl, mgr Renata Essen i mgr Barbara Gedl. Kontynuacja badań zapoczątkowanych w 1961 r. Finansował WKZ Częstochowa. Cmentarzisko z epoki brązu.

Prowadzono badania w zachodniej części cmentarzyska. Zbadano przestrzeń o powierzchni ponad 400 m² i odkryto 46 obiektów archeologicznych /nr 752-797/. Znaczną większość stanowiły groby szkieletowe z klasycznej fazy grupy górnośląsko-malopolskiej kultury łużyckiej, datowane w przybliżeniu na V okres epoki brązu. Groby zakładane były w dużych jamach, orientowanych w przybliżeniu wzdłuż osi N-S, obstawionych kamieniami i nakrytych wielowarstwowymi brukami kamiennymi. W grobach szkielety uległy niemal całkowitemu rozkładowi w piasku. Zachowały się jedynie zęby lub resztki szkliwa zębów.

Zmarłych wyposażano w naczynia gliniane i drobne zazwyczaj ozdoby brązowe. Bogaciej wyposażony był grób 771 /oprócz naczyń w grobie znaleziono naszyjnik z podwójnego drutu brązowego, dwie bransolety brązowe, szpilę brązową i dwa kółka brązowe zdobiące głowę zmarłego/.

Zbadano też nieliczne groby ciałopalne bezpopielnicowe, w których przepalone kości złożone zostały do jamy grobowej także obstawionej kamieniami i nakrytej brukiem kamiennym oraz pojedyncze pochówki ciałopalne popielnicowe, założone w czystym piasku. Groby te także można zaliczyć do klasycznej fazy grupy górnośląsko-malopolskiej i datować na schyłek epoki brązu. Jedynie dwa groby popielnicowe pochodzą z wczesnej fazy omawianej grupy i datowano je orientacyjnie na schyłek III lub na IV okres epoki brązu.